

У Б ъ о г р а д у 22. Д е ц е м б р а 1856.

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ И. Ненадовичъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крайц. за трипутъ. № 132.

В р а ч а р а.

(Свршетакъ)

Еси ли прочитала? запыта ме Хагри.

Бсамъ, рекнемъ я сасвимъ поражена.

Чуй, рекне онъ лагано, мы морамо сместа у Француску путовати.

Но мы ћемо врло доцканъ стићи, любезный Хагри.

Заръ нися разумела речи у писму? запыта онъ. Ово пуно значеня „Я ти све неказуемъ“ слуги на найгоре. — Скоро да се едва чути може, продужи онъ: Онъ е запело какву рђаву будалаштину учинио, и можда ћу и јоштъ за времена стићи, да баремъ име нашегъ дома одъ јавне срамоте спасемъ.

Я не само се нисамъ противила, него јоште навальвала самъ, да се вратимо. Пратила самъ мога мужа до Генфа, и ту нѣговъ повратакъ очекивала. Онъ е поитао на поштанскимъ колима у Санли.

То ми е познато, рекне Цецилія.

Одкуда?

Мати ми е о томе писала.

То ћешъ дакле и то знати, шта се јоштъ друго догодило.

Я знамъ, али нисамъ хтела то пре споменути. Гавриль е у очаяню свое раскалашности лажливе мѣнице правіо.

Тако е, уздане Жилѣта.

Не знашь ли кодъ кога су се лажливе артие налазиле?

О томе ми Хагри ниє ништа називао. Да нема съ њима чега особитога?

Оне су биле кодъ мога свекра. Подписъ е было едне уважаване трговачке куће, и мѣнице су безъ подозрваня примане. Еданъ данъ предъ што ће изићи терминъ, дође Гавриль до господина Грандена, да му све призна и да причека иште. Гранденъ ниє хтео то ни да чує. Баронъ се убиє изъ пушке. Но мой мужъ исплати мѣнице и уништи њѣ. Хекторъ молио е свогъ отца, да о томе ћути, кое е онъ и учинио. Међутимъ одъ твогъ мужа ниє се смела истина затаити. Онъ исплати овај дугъ чести и одма одпутує.

Али не пређе, уђе њој Жилѣта у речь, докъ ниє ниєшто урадио, кое е опетъ све покварило, почемъ е гаврилова смртъ насъ одъ едногъ тежкогъ терета ослободила. тако да смо ми у пожелѣномъ спокойству живити могли. Вампира е нестало, новчане жертве нисмо выше чинити морали, а остатакъ нашегъ иманя обезбеђавао насъ е, да смо прилично у скромнымъ круговимъ живити могли. Докле годъ нисмо намеравали у великой вароши живити, дотле смо се као доста имућни сматрати могли. Но на несрећу ниє могао Хагри свой едъ противъ маркизе прогутати, па почемъ лично ниє казнити ниє могъ, то изліє свой гавъ на ивогъ мужа, кое е до сѣ прилицы познавао одношењ свое жене према Гаврилу.

Маркизь стрѣльливо издри свое ѣушке, али яви своемъ сыну, шта се догодило, по свой прилицы неказавши правый узрокъ овогъ злостављеня. Сынъ, храбаръ офицеръ наше войске у Африки, узме допущенѣ одъ свое власти и за нама пође, да увреду освети.

Одприлике было е то пре два месеца кадъ смо се у Ници налазили.

Графъ одъ К., сынъ Маркизовъ, у исто време приспѣ.

Мой мужъ нити е могао нити е хтео захтевано удовлетворенѣ одказати.

Онъ буде мачемъ смртно ранѣнъ и после неколико дана умре.

Я самъ се тако разболела, да су лекари сумнили да ћу оздравити. Но поредъ свега тога я самъ оздравила, вренула се на путь, и ево ме садъ овде. Мени е едва двадесетъ година, па самъ ипакъ толико претрпѣла. Ако овако узтрає, заиста незнамъ докле ћу јоштъ моћи издржати.

Узевши другарицу за руку рекне Цецилія. Остани неко време кодъ насъ, моя добра Жилѣто.

Еси л' ты луда?

Напротивъ. Ты ћешъ живити съ нама, и забора вићешъ твою тугу. Хекторъ е сама доброта. Чу-

ваће те као мало воде на длану. У нашимъ годинама свашта се прежали. Ты си млада и лепа, па ћешъ се опетъ удати.

Никадъ.

Знамо мы то, моя ћерко. Како е съ твоимъ имањемъ.

Тешко да ће выше быти одъ десетъ иляда талира.

Предай Хектору твой новаць, онъ ће га умети умножити. Онъ е у томе тако вештъ, као и њговъ отаць, кои е истина свою канцеларию продао, али — на радъ навикнуть — одъ тогъ доба тимъ выше ради. Онъ се само мањ радњ оставио, да бы после за веће послове выше време добыо.

Смеюћи се продужи Цецилија.

Садъ ћешъ мога мужа видити. Требало бы скоро да рекнемъ: нашегъ мужа, ерѣ е мой, али за тебе промисломъ опредѣленъ. Требало бы да си за њга пошла.

Можда имашъ право.

Наравно да е садъ доцканъ. Кадъ бы знала была шта ће се догодити, я бы га наговорила, да чека, и за тебе бы га задржала.

Юштъ единако старый љаво?

Ето видишь.

Цецилија зазвони.

Замолите господина Грандена, да се до мене потруди, рекне она къ послужителю.

Одма затимъ дође Хекторъ и неслутећи на присутствіе Жилѣтино.

Мила друго, рекне Цецилија, я ти представлямъ мога мужа.

Жилѣта устане. Хекторъ одъ чуда викне.

Валя да знашь, продужи Цецилија, да е Жилѣта свогъ мужа изгубила и да ће кодъ насъ остати. Ели, садъ се кашъ, што ниси наню почекао? Да си слободанъ, ты бы садъ лепой удовицы твою любовь, твое имањ и твое име на олтарь принео. Утѣши се мой сирома Хекторе, то выше неможе быти.

Тако истолкова Цецилија дражестнымъ начиномъ примѣтну возбужденость свога мужа при ненадномъ угледу Жилѣте.

Хекторъ полюби Цецилию у чело и пружи руку удовицы свога предпочитованогъ супарника.

Х.

Жилѣта остане по желји другарице у њной кући.

Она е опетъ видила свое старе познанике, родителей Цецилијине и старца Грандена, кои ю е као рођену кћерь волео.

Съ едне стране изврше се све речи Цецилијине, за чудо брзо. Хекторъ уложи малый Жилѣтинъ новаць у нека посѣшна предузимања, и то тако срећно, да е се нагло умножио.

Али се чинило, да за Хектора ніе башъ найпробитачниѣ было присутствіе њгове старе драге. Покадъ што е было врло тужно расположенъ.

Цецилија, Жилѣта и старый Гранденъ заиста примѣте ову промену.

Едногъ дана яви Жилѣта своіой другарици, да се решила, њѣну кућу оставити.

Я уважавамъ то твое благородно и њжно чувство, рекне Цецилија. Ты си примѣтила упечатљивъ, кое си на могъ мужа произвела, па си рада да ме одъ сваке неприятности сачувашь. Али я нисамъ саревњива. Мени е миліе, што е Хекторъ такавъ, него да е равнодушанъ; онъ показуе, да има срце. Остани, юштъ сладка моя, докъ леченъ недовршимо; ерѣ ако бы садъ отишла, њгово бы срдце теби слѣдовамо.

Другарице се загле. Жилѣта одложи свой одлазакъ.

Одъ свое стране рекне негдашний бележникъ своемъ сыну.

Буди искренъ према мени, сыне мой, ты волешь Жилѣту юштъ единако.

Не, отаць. Я е неволемъ выше онако као пре, али одкако се она кодъ насъ бави, осећамъ, да самъ се яко променіо.

Твое спокойство и твой домашній миръ изискуе неку помоћ. Ствари немогу тако остати, мой сыне.

Али мы вальда неможемо госпои одъ Ерменонъ гостопримство одказати?

Ту само до тога стои како да се то предузме.

Мы ћемо іой дати мужа.

Да, то можемо, промуца Хекторъ запрепантенъ и збунѣнъ, Удатба была бы наиболъ средство. Но кога бы іой могли изабрати.

Жиліа одъ Иври.

Онъ е воле?

Да, воле.

А она?

Но, она ће лепогъ и богатогъ младогъ човека съ временомъ наћи да е приганъ, и ако іой се садъ сасвимъ равнодушанъ чини.

Да, заиста, она ће, њга съ временомъ волеи, промуца Хекторъ протрѣвши дланомъ чело, као да бы хтео неку мисао убрисати. После настави: Они ће заедно срећно живити.

Ты дакле пристаеши.

Зацело.

Добро, то бу я твоіой жени препоручити, да са удовицомъ о томе проговора.

Учуйте то, отаць.

Хекторъ затвори се у свою собу. Шта е онъ чиніо остае тайна, ерѣ нико ніе видіо. Но пре него што е изашао, испрао е очи выше пута ладномъ водомъ. Но оне су ипакъ остале нешто црвене.

Међутимъ е Гранденъ са своіомъ снаомъ говорио и ию замолио, да кодъ Жилѣте подѣйствуе.

Она се обећа, и у томъ разговорѣ рекне другарицы: Али ты се неморашъ одма удати, сладка моя.

Мени се башъ нимало нешта, али зашто ты желишь да се одлаже.

Да Хектора неожалостимъ.

Заръ неће време зло јоште горимъ учинити, сладка моя?

Цецилія насмеє се съ поузданѣмъ. Онъ те воле, рекне она, па ако бы се садъ одъ насъ оддвоила, то бы была за нѣга неизлечима рана. Я бы збогъ тога страдала. Ты ми дакле морашъ шесть месецѣй поклонити, да бы га могла излечити.

Цецилію є нѣно срце у овомъ послу добро советовало.

Шесть месецѣй прођу и за то време любви достойна и мудра супруга савршено наново овлада срцемъ свогъ мужа.

У исто време руководіо є Жилій одъ Иври свой посао съ тако срећномъ ревности, да є Жилѣта почела већъ нестрпеливо очекивати саизволенѣ свое дугарице.

Едногъ дана рекне Цецилія, почемъ є Жилѣту заграила:

Я ти даемъ мой матерній благословѣ! Бележникъ Началникъ и Свештеникъ могу свой посао започети.

А господинъ Хекторъ, запыта Жилѣта, са тавнымъ смешенѣмъ, коє є само Цицилія разумети могла.

Господинъ Хекторъ мысли и говори, што и нѣгова жена, мой милый анѣлу.

Свадба се сврши торжественно.

Господинъ одъ Иври понавѣше є болешљивѣ, докъ међутимъ Хекторъ и Цецилія у здравлю изобилую, и у найвећемъ унутрашнѣмъ задовольству живе.

ХІ.

Кадъ у кои празничній данъ по елисейскомъ полю пролазите, то уђите у дашчару съ надписомъ:

ДИВЛЪИ ЗВЕРОВИ

укроћени

ГОСПОЃИЦОМЪ ЦЕЗАРИНОМЪ.

Говорите съ укротителькомъ о Цециліи и Жилѣти, па ће вамъ она по нѣномъ начину повтори ти сву садъ приповећену повѣсть, изузимаюћи само оно, коє се на стрица Гаврила односи.

Цецилія є сирѣчь приликомъ јулійскогъ празника, — кои се садъ несветкує — дашчару примѣтила, врачуу посѣтила, да јој каже како се нѣно предсказиванѣ испунило.

Ако Цезарину за Жилѣтину будућность запытате, она вамъ неће утаити ни то, да јој и другій бракъ неће бољ одъ првогъ изпасти.

Иври ће у младимъ годинама умрети, каже Цезарина, и на утѣху нѣну само јој едно дете оставити. На свакој начинѣ неправо є урадила, што є честитогъ Хектора презрела, кои бы є срећномъ учиніо.

Што се Бурдалу-а тиче онъ є јошъ онај старый блебетало. А и сло и пиће особито му прия. Али му трубу расте, а међу тямъ ноге танчаю, и онъ може свою вештину показивати само съ теретомъ одъ педесетъ фунтій,

по млаћемъ Александру Дима.

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТ И.

С Р В І Я.

Нѣгова Княжеска Свѣтлость, сагласно са Совѣтомъ земальскимъ, благоволила є подъ 5. Јануара 1853 године В. № 1266. решити, да се у Окружію Рудничкомъ нова Окружна варошъ подъ именовъ „Деспотовица“ сагради.

Попечительство Внутренњи Дѣла ускорава садъ обзнанити, да є Деспотовици најглавнѣи темель положенъ. Досадъ у Брусница постојавша Окружна надлежателства. Началничество и Судъ Окружнѣи, преместила су се тамо и одъ 1. пр. мес. почела дѣйствовати. Многимъ Брусничанима, кои су кршевито станиште свое оставили, придружили су се и жители разны други места, те нашемъ отечественомъ свету дали новъ примеръ грађанскогъ напредованя.

Отечество наше, обогаћено овомъ новомъ, правилно сазиданомъ Окружномъ варошѣ, добыла јошъ едно средоточіе образованости, јошъ едно средство за развитакъ грађанскогъ живота, радности и трговине.

(Званичне Новине)

Београдъ 21. Децембра. Поуздано можемо јавити, да є Нѣгово Превосходительство г. Войвода Вучићъ и общинни Крагуєвачкој као негдашнѣи сажителъ нѣнъ, 5000 ₰ цес. опредѣліо на построєнѣ варошке и окружне болнице. За знатнѣи овая подаракъ желећи община крагуєвачка срдачну и пристойну свою благодарностъ изјавити, одредила є изъ средине свое єдну депутацию састоећу се изъ Протоерея окружногъ г. Симоновића и изъ три отмѣна трговца г. Стефана Радонића, г. Милана Барловца и г. Димитрія Бодосављвића, коя є депутация пре 5 дана овамо у Београдъ дошла и свою благодарностъ лично г. Вучићу изјавила, предавши му у руке и писмену благодарителну общинску адресу, и учинивши и неке нуждне о томъ великомъ поклону уговоре. Поредъ свега тога што смо увѣрени, да штедрѣи господинъ дарователъ нежели и немари за ове посредствомъ јавны листова благодарности, опетъ неможемо се уздржати, да ово лепо нѣгово дѣло свету за примѣръ неставимо, и да му јавно топлу благодарностъ одъ крагуєвачке целе общине, кою є нѣна депутация свуда овде лепо и достойно заступала, неизјавимо. — Депутация

та была е примљена лепо и милостиво и кодъ Нѣгове Свѣтлости, и свуда е и по другимъ отмѣнимъ мѣстима примана са искреношћу и одушевлениемъ. Она, на честь свою и свое обштине достойно свршивши свой зада-такъ, отишла е у Крагуевацъ.

ФРАНЦУСКА.

Паризъ 7. Децем. По поузданимъ изворима доћи ће ове зиме рускій великій князь Константинъ у Тилѣрије у походе. Та вѣсть потврђуе се и одъ грофа Морнија. Рускій врховный адмиралъ намѣрава у Фебруару посѣтити свою майку у Ници, пакъ ће на путу ударити на Берлинъ и Паризъ.

— Француска намѣрава натерати Хину да прими посланика у Пекингу, гдѣ е досада само Русія амала свога представника. — Говори се, да ће се нижимъ чиновницама и офицарима повисити плата.

Паризъ 10. Децем. Юче у вече отишао е изъ Париза прускій принцъ Фридрихъ Вилхеамъ. — Буре, досадашній францускій посланикъ у Персији, дошао е у Паризъ. Како се мисли, неће се више ни враћати у Техеранъ. — У Паризу су се надали, да ће „Мониторъ“ до кои данъ имати чланакъ еданъ о подунавскимъ княжествима.

У Паризу 11. Децембра.

Између Париза и Цариграда последњи е дана врло великій саобраћај у телеграфскимъ депешама, и уобште се мисли, да се о саставу важны документа и акта ради, будући су депеше врло велике. Една одъ овы депеша, коя е прошле неделѣ оправљена францускомъ посланику у Цариградъ, брoja е 11.000 рѣчій.

— Француско ће правителство поставити на швајцарску границу еданъ посматрајућий корпусъ войске. Дотични су налози већ издани „Монитор“—ова нота о прайско-швајцарској размирици и уобште наенбуржко питањѣ садъ е главный предметъ говора у Паризу. Неможе се гаяти, да су ови озбилни догађаји узруjali духове. Листови „Пресъ“ и „Сѣклъ“ продужаваю своя нападаня противъ Прайске. Првый листъ садржава еданъ чланакъ, кои е подписао Шарль Едмонъ, секретаръ принца Наполеона. Овај е чланакъ врло удајућий и опоръ, и непопушта нивайманъ у жестини и раздражености чланцима листова енглески.

У овдашњимъ дипломатскимъ круговима јошть нису сасвимъ изгубили надежду, да ће се швајцарско-прайска размирица мирнимъ путемъ окончати.

ЕНГЛЕСКА.

У Лондону 12. Децембра.

Сви листови енглески, изузимајући „Кроникл-а“ и „Стар-а“ саглашаваю се готово сасвимъ у мыслѣню и разлаганю у смотреню наенбуржкогъ питања. „Таймсъ“ ползовао се томъ приликомъ, да жестоко укорава дипломатию, коя е допустила, да ствари дотле већ дођу. Ние чудо, вели „Таймсъ“ што дипломатія у цѣломъ свету у яко рђавомъ кредиту стои, кадъ јој у свакој прилици све рђаво за рукомъ испада. Кадъ се породила распра о ключевима св. гроба у Брусалиму, онда су се често могле

чути по европи ове речи: „Ако дипломатія не буде у станю, да ову распру утиша, онда заиста заслужуе, да е и нема.“ Тако е и било; дипломатія ние могла ништа израдити, и послѣдица овога была е та, да е жертвовано 500.000 людји у крвавомъ рату. Исто е тако и са Персиомъ. Шта бы пакъ свѣтъ казао, кадъ се ни незнатно наенбуржко питањѣ не бы могло безъ баионета расправити? . . .

Право прайскогъ краля неможе се никако у сумню доводити; но какво е то право? право на голу сенку! Краљ признае наенбуржкимъ властима подпуно право, да оне могу овај кантонъ (окружие) сасјединити са остальмъ швајцарскимъ савезомъ. Па кадъ се овај кантонъ са швајцарскомъ спои, онда е мучно изнаћи и проникнути, каква јошть права краљу остаю. Ова права, па была она каква му драго, призната су у год. 1852. одъ своју остале 4 велики сила, но подъ условіемъ, да краљ одъ нѣи никадъ никакво употребљивъ нечини, т. е. да иј никадъ неудѣствуе! Ова е дипломатска накарада умотворъ племенитогъ лорда Малмесбурія, и све дакле и мамо нѣму захвалити. Онъ е по свой прилици мислио као бывший владика лондонскій, кои е казао, да ние забранѣно метнути свеће на олтарь, но подъ условіемъ, да се оне никадъ не запале; или кадъ бы коме привезали наочаре, но съ обећанѣмъ да никадъ крозь нѣи непровири. . . .

Далѣ труди се „Таймсъ“, показати, да е Енглеска она сила, коя у овой распри треба да посредуе, а не Француска. „Француска“ вели реченый листъ „ние обе стране саслужала, него е одма превалила на страну прайску. Ово ние онакво посредованѣ какво се обе; умѣстно е, да онаква сила посредуе, коя у целомъ питању нема никаквы собствены територијалны интереса, и коя съ оба двема странама у пріятельско мѣ сношаю стои, коју ће обе стране безпристрастно саслужати и коју ће поначелу права и правде пресуду изрицати. Мы велимо, (т. е. „Таймсъ“) да француска та сила ние, па башъ и да ние последній говоръ „Монитера“ то и безъ насъ довольно доказао. Француска е у овомъ поступаню подъ два владоаца, кои су се оба двојица за любовно гостопримство у бурнымъ временама Швајцарској много задужили, према овой земљи врло слабо пріятельство показала.

Год. 1836.-е грозіо е францускій краљ Луй-Филипъ Швајцарској, да ће јој границу затворити, зато што е ова — Швајцарска — захтевала, да францускій дворъ одзове херцога одъ Монтебело, францускогъ посланика при швајцарскомъ савезу, кои се усудио дати едномъ францускомъ шпиону неисправный пасошъ, да бы се могао подъ непознатымъ именовъ у Швајцарској бавити. Год. 1838.-е опетъ грозіо е Луй-Филипъ Швајцарској съ ратомъ, што е садашњимъ цару Луй-Наполеону дала у земљи склониште, и то оно исто, које е и нѣга самогъ — Луй-Филипа — гостолубиво закланјало, кадъ е быо профессоръ математики у Райхенбаху.

Противъ Енглеске неможе нико овакве и подобне поступке навести. Мы стоимо у пріятельскомъ сношаю са Прайскомъ, као што то ясно показуе предстојеће срођењѣ оба краљевска дома; а съ друге стране мы смо

одъ вайкада помагачи Швайцеровской, земли, коя не лежи на канвонь прибрежю, и съ коюмъ никадъ писмо рата имали.

„Постъ“ сматра у томе добарь знакъ, што е Прайска кретанъ войске свое одложила одъ 21. Децембра до 3. Фебруара. Онъ се нада, да ће се Прайска склонити, да послуша прятельске совѣте, но уедно ободрава Швайцеровску на снажанъ одпоръ, ако бы при свемъ томъ кралъ прайскій тргао мачъ за ову „Нѣмачке недостойну стварь.“ — У овомъ ратоборномъ и жестокомъ чланку играе Семпахъ, Мургаартенъ и Муртенъ (мѣста гди су саюзни Швайцеры у среднѣмъ веку славно побѣде надъ много силнѣимъ непрятельима одржали). врло знатну роллу; као годъ што у реченомъ чланку има доста и осудителны изражая и ставова противъ непрятны опомена шлезвиг-холштайнске размирице. Найпосле вели „Постъ“ да ће Француска при точнѣмъ испытываню увидити, у каквомъ е Прайска заблуженю и неосновномъ мыслѣню.

„Дийли-Нюсъ“, кога е гивъвъ управлѣнъ вѣрма противъ Француске, него противъ Прайске, служи се ту-ѣмъ речма и наводима као оружіемъ. Онъ вели, да е год. 1833-е вданъ списатель, кои е одъ тогъ времена у политичкомъ кругу Европе до велике чести и славе дошао, казао: „Швайцеровска е единый угаль и комадъ земль у Европи, гди юшть у ствари постой суверенство народа.“ После овогъ навода казуе „Дийли-Нюсъ“ да-ль: Ово е писао год-е 1833-е Луй-Наполеонъ, кадъ е као прогнаникъ и приватанъ человекъ живю у Аренбургу (у Швайцеровской). А исто е тако мыслю царъ Наполеонъ III. и год-е 1854-е кадъ е ово свое дѣло, изъ когъ е горный наводъ изваженъ, у пребогато израженѣмъ екземплярима препечатати дао.“

ШВАЙЦЕРСКА.

Цѣло швайцеровскій народъ диче у овомъ тренутку одважнѣмъ и рѣшителнѣмъ духомъ. Све доказуе, да е наенбургска размирица пошла врло озбылнѣмъ правцемъ, и да врло лако може доћи до крайности. То савъ народъ зна, па зато е на свашта, па и на найгоре спреманъ. Истина е цѣла, да су многи, врло многи у народу желели, да швайцеровскій савезный савѣтъ нетера башъ макъ на конацъ, и да себи остави баръ отворенъ путь за успѣшне преговоре са Прайскомъ. Но заключенъ нѣгово, да ће само на основу предходителногъ призна-ня савршене независимости Наенбурга одъ Прайске ступити са овомъ у преговоре, пресекло е ово посредованъ, и тyme е поставлѣнъ савезный савѣтъ у положай, кои е досадъ заузимао, и кои тешко да ће оставити. Народъ пакъ узима стварь онако, као што е. Неки ће снагу швайцеровскогъ савеза преценити, а неки недоценити; но и една и друга нека добро знаду, да ће Прайска, ако до рата дође, наићи на снажанъ одпоръ сложногого народа.

Догађан се међутимъ нагло развѣваю. У слѣдствю угрожаваюћи извѣстия, коя су саюзномъ савѣту съ више страна, а нарочито пакъ изъ Париза дошла, заключио е онъ данасъ у изванредной сѣдници, да две владе войске подъ полковницима Циглеромъ и Буржоазомъ на границу крену, и то едну на границу према Базелу, а дру-

гу за обрану Шафхаузена. Свака одъ одъ овы дивизіа брой 12.000 мом. Осимъ тога сазвана е подъ заставу сва саюзно-швайцеровска воєна сила, резервна войска: млађій пописный нараштай жительствова, и свима е кантонима итно препоручено, да што брже могу народну войску за бой опреме. Идућегъ понеделника скупиће се у Берну найвалнѣи швайцеровски полковница, да подъ предсѣдательствомъ ѣнерала Дифура држе великий войничкій савѣтъ. Између позваны налазе се: Дифуръ, Циглеръ, Егловъ, Курцъ, Буржоа, Вельонъ, Е. Салисъ, Фишеръ, Стеленъ, Деларагенъ и Ливденъ. Великий савѣтъ у Берну држао е данасъ едну одушевляю сѣдницу. Правительство зактевало е сирѣчь кредитъ, да бы у случаю рата было у станю, опремити воєну силу у Берну. Г. Гонценбахъ, коловођа консервативне партасе, опоминяо е на слогу у очевидной грозећој опасности отечества. У сѣдници е едногласно одобренъ неограниченъ кредитъ. Данасъ се разнео гласъ, да е саюзный савѣтъ у мнѣнѣима несагласанъ. Но као што увѣраваю, влада у главнѣмъ пытанѣма найвѣћа слога.

Швайцеровскій листъ „Бундъ“ доноси намъ приликомъ подужи разлаганя о одбранителной сили и политичко-стратегичномъ положайю Швайцеровске поуздана извѣстия о брою и ячини швайцеровске войске, саобштена одъ едного швайцеровскогъ штабс-офицера, кои е са тамошнѣмъ околотима врло добро познатъ. По рачуну овогъ офицера износи редовный брой савезно-швайцеровске войске 64.000 войника, а резерва ове войске 40.000 момака, скупа дакле 104.000; прекобройны пакъ у войсци и резерви има найманъ 36.000 момака, тако, да брой опремлѣне, изучене и добро организиране савезно-швайцеровске войске износи найманъ 140.009 войника. Къ томе брою долази и народна земльбранителна войска, т е. мужко за оружіе способно жительство одъ 35-те до 45-те године, кое у округломъ числу одприлике толико исто износи, колико правилна войска са резервомъ и прекобройнѣмъ войницима, дакле юшть 140.000 момака, тако, да се скупный брой швайцеровскогъ за оружіе способногого жительствова узима на 280.000 момака.

„Бернеръ цайтунгъ“, органъ предсѣдателя савезне скупштине, доноси намъ подъ 11. Децембра у вече слѣдуюћу вѣсть:

„Дипломатски преговори о проекту поравненя и измиреня, између Швайцеровске и Прайске нису имали никаквогъ успѣха. Станъ стварей врло е озбылно; мы се морамо свачему, па и крайностима надати.“

И тако ће се спремана за рать живо наставити. „Най-Цирихеръ цайтунгъ“ наводи, како се ѣнераль Дифуръ изяснио, да е воєна снага Швайцеровске врло задовольтелна. Найзнатнѣи банкири и богатши позваны су у Бернъ, на преговоре о едномъ учинити се имаюћемъ займу. Разположенъ духовна свудъ е у Швайцеровской едносто. — У Цириху зактевала е скупльна у театру свѣтина, да се свира швайцеровска народна химна; оршестеръ (музикално дружество) одговори зактеваню; одушевльный скупъ поскида капе, и сви у гласъ, одпѣваю арию „Отечество, ты ме зовешъ!“ Ова узбудителна демонстрация имала е свечаный и озбылнѣи значай. Листъ „Дневникъ Аараускій“ вели: „Нека савезна скупштина само гласъ свой подитне, цѣла ће Швайцеровска, до юче миранъ тр-

говачкій и землѣдѣльскій народъ, претворити се у оружаный войничкій станъ и одушевльну войску, подъ предводительствомъ искусногъ и поштованогъ войсковогъ. И тада неће ово быти Швайцерцы изъ времена битке кодъ Моргартена, нити Швайцерцы одъ год. 1798-е, него Швайцерцы одъ новогъ савеза, одъ год. 1848-е. —

Правительство швайцерско у Берну издало е прогласъ на народъ, коимъ му ясно разлаже и предъ очи ставля станъ стварій и озбиљность садашнѣгъ положая Ратна се спреманя у найвећој мѣри и сразмѣрицы продужаваю, тако е правительство опремило 1600 коня за топове, цебану и пртлягъ войничкій.

Одъ правительства Кантона Ваадта *) дошло е данасъ извѣстїе, да оно осимъ оны деветъ батальона войске, кои она дужностно има давати, ставля на расположенѣ савезногъ савѣта јошть дальи 16 батальона одъ резерве, дакле 25.000 добро наоружаны и опремлѣны бо-раца.

У исто време явля државный савѣтъ, да е угушио распре партая у вароши Лаузанну, наводећи, да у садашнѣмъ тренутку, кадъ е независимость и цѣло быће Швайцерске у опасности, сваку клицу распре и несагласїя утаманити валя.

Правительство Кантона Цириха учинило е све нуждне наредбе и предузело све мѣре за ратна спреманя, безъ да е о томе и пытало велику савезну скупштину, надаюћи се съ поузданѣмъ, да ће ова драговољно и радостно све, па јошть и далъ учинити се имаюће одобрити. Подобне вѣсти долазе и изъ Ааргау-а и С. Галена.

Савезный швайцерскій савѣтъ обнародовао е подѣленѣ и распоредѣ савезно-швайцерске войске. По гласу овогъ подѣленя састои се швайцерска войска изъ 9 дивизїя, а свака дивизїя изъ 3 бригаде. Свака дивизїя брои едну роту инцинирске войске, 2 ½ ескадрона кавалѣрије, 4 батерїе топова и 12 батальона пешака. Команданти овы дивизїя есу слѣдоюћи: Шарль Вельонъ, Фридрихъ Вельонъ, Буржоа Курцъ, Циглеръ, Егловъ, Едуардъ одъ Савие — Солью, Цимерли и Бонтавъ. Командантъ е инцинирске войске полковникъ Бухвалдеръ, командантъ артилѣрије полковникъ Фишеръ, и управитель артилѣрійске припреме полковникъ Вурстембергеръ. Артилѣрійска резерва састоѣћа се изъ петъ бригада, свака по 3 — 5 батерїя и резервногъ пртляга, стои подъ командомъ полковника Денцлера; а резервна кавалѣрија, броѣћа три бригаде, свака по три ескадрона, стои подъ командомъ подполковника Линдена. Осимъ ове войске има јошть одвоены: 9 рота инцинирске войске, 13 рота войске при непокретной артилѣрији, 17 рота ловаца и 27 батальона пешака. Верховну команду надъ цѣломъ овомъ знаменитомъ войскомъ даће швайцерскій савѣтъ по свой прилицы ѣнералу Дифуру, и да ће му за шефа ѣнерал-штаба полковника Циглера. Главный ратный комисаръ быће Абисъ, и вр'овный войничкій судїя Г. Гонценбахъ.

Правительства своіу кантона добыла су одъ великогъ саюзногъ савѣта у едномъ разпису позивъ, да се неодољно постараю за конѣ, кои су войсцы нуждни, и да се исти опреме и у приправности држе, како бы се на првый позивъ у бой кренути могли.

*) Овде се збогъ тога каже правительство кантона, што се Швайцерска састои изъ 22 независима кантона, кои су у савезъ ступили. (Примѣт. Учред.)

Размирица у Азїи.

Бечкїй дописникъ пештанскогъ „Льода“ явля подъ 12. ов. м. о руской войсци на персїйской граници, на противно вѣсти едной „Евдеп.“-а пише овако:

„Премда петробуржке вѣсти, коє има „Евдеп.“ другчїе гласе, зато опеть друге найновїе вѣсти наново потврђую, да се на персїйской граници скупля 40.000 момака руске войске, сасвимъ спремно за бой и готове да оперира.

Та вѣсть дошла е овамо преко Цариграда. У овомъ месту т. е. у Цариграду, яко су се збогъ тога узнемирили.

Да е предпоменута вѣсть истинита, види се већъ и отуда, што у исто време, као што е већъ познато, Порта такође поставля еданъ корпусъ кодъ Ерзерума, кои ће бранити еуфратскїй предѣлъ.

За главногъ команданта ове войске, коя мора да е садъ већъ постављѣна, наименованъ е, као што се наново потврђує, познатый Исмаиль-паша.

И та турска войска има, кажу, 40.000 момака; но то е по свой прилицы претерано. Зацело неће нико погрешити, ако узме да е има найдалъ 20—30.000 мом.“

„Тр. Цтгъ“ пакъ одъ 12. ов. мес. доноси чланацъ еданъ, у коме пише о плановима рускимъ и енглескимъ у Азїи уобште, па вели:

„Русїя и Енглеска свуда се сустїжу на грдној азїйской тврдој земљи. Истина нигди невиде едну другу, али свуда прете еднa другой. Међу Сибирїомъ и Хиномъ, међу Сибирїомъ и Тибетомъ, и међу Сибирїомъ и Персїомъ прете Руси и Енглезїи едни другима издалека. Енглеска има югъ, и то найбогатїи край нѣговъ, скоро сву Индїю. Но Русїя може себи съ временомъ прокрчїти путове до тогъ юга. Али што е могуће, то немора уедно быти и известно. Притоме нїе ни политички, быти самъ у свой Азїи. Руска моћ свариваня неможе допрети тако далеко, да свари и сву Азїю. Русїя у Хини, а Русїя и у Индїи, те јошть и у Персїи, — то може учинити да нестане Русїе. Она онда неће владати, него ће сама себи доћи главе. Планъ тай, да се што већма повећа, ненде јој у рачунъ, него напротивъ валя да се прибере. Путь нѣнъ води великимъ трговачкимъ друмовима, кои иду одъ Окса у Бухару, и одъ Яксарта у хинеску Татарску. Тамо е за Русїю пространъ путь за велике трговачке послове съ Хиномъ, съ Индїомъ и съ авганскимъ земляма. Енглеска пакъ, ако тай путь прекорачи и усхте покварити руске те одношає, сама ће себи скрѣати вратъ. Овде дакле долазїмо на точку найопаснїю. Русїя е садъ газда одъ Кавказа, а то ће и до века быти. Кадгодъ ће владати и свимъ каспскимъ моремъ. Ни дивльи Лезгїянци, ни веромъ и установкама своимъ подивлячени Персїянци, неће никадъ моћи огледати се съ рускомъ силомъ, коя е како кои данъ све већа. Енглеска има освоити велике трговачке друмове, кои се одъ Мидїе пружаю до Тигрїса. Русїю пакъ одбити да нема никакве користи одъ силе свое, ту треба тако усилити се, како се неможе усилити ни еднa европска велика сила, сама за себе. Зато е найпаветнїе да се Енглеска и Русїя договорє, да се и еднa и друга прођу свега, што немогу постићи, па да се можда јошть

година лепо живе на обшту европ-
о да се затиру борећи се против
чина. При свему томе неради се ни
само енглеску користь, него се ра-
иствь, на користь европске просве-
ажена.“

„Алг. Цтг.“, на међу осталимъ вели:

би руке одъ азятске, а тако исто
и. Но треба тако одбјати докле
господарь одъ грчке цркве и хри-
на истоку, она може само на обшту ште-
ропе ступати напредъ у западној Ази. Но нетре-
ба кушати ни да се Русима препрече велики трговачки
персийски путови. Русија мора имати одрешене руке на
каспјскомому мору и на аралскомому езеру. Тамо ваља Ен-
глеска съ нъомъ да се споразуме. Ако ли се те две силе
тамо неспоразуму, него се устуку, онда ће се оне
двоструко слепо тући.“

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕНЕШЕ.

У Цариграду 5. Децембра.

Немил-бею дана су јасна и опредѣлителна настављѣ-
њия за предстојеће конференције у Паризу.

— Правительство турско заключило е уговоръ са
банкеромъ Алаверди-Оглуомъ за 15,000,000 гроша, а са
отоманскомъ банкомъ за 20,000,000 гроша займа.

У Милану 10. Децембра.

У Нимонту, Парми и Пиаченци появила се у рога-
тој страни опасна и опустошительна болестъ.

У Паризу 12. Децембра.

По гласу „Конституционала“ јошть нѣе опредѣленъ
данъ, кадъ ће конференције започети, но оне ће одпоче-
ти на свој начинъ јошть друге половине Децембра ме-
сеца. Настављѣња за пуномоћнике портине већ су при-
спѣла.

У Паризу 14. Децембра.

„Пей“ увѣрава, да е Прайска искала дозволенъ за
пролазакъ нѣне войске крозъ нѣмачке државе у Навен-
бургъ. — Исты листъ јавља, да ће по свој прилици
већ и 17. Децембра тек год. држати се прва предуго-
товительна седница паризки конференција; затимъ ће се
сѣднице одложити, и наставиће се 3. Фебруара. — Най-
после вели „Пей“, да се питањъ, тичуће се узапћенихъ
турски лађа кодъ Сухум-Кале-а, налази на путу пора-
вљена.

У Берну 13. Децембра.

Прве кораке за поравнањъ размирице између Швай-
ске и Прайске учинили су посланици: американскій
глескій; но овај покушај нѣе испео за рукомъ, по-
стали посланици нису одъ дотичны свои прави-
ва добили настављѣња и дозволенъ, да у овимъ
ворьма саучаствую.

— Войска са своју страна стиче се у Бернъ, и про-
лази далъ на своа опредѣљена.

У Паризу 15. Децембра.

Јуче су се на берзи разносили миролюбиви гласо-
ви о Навенбургу. Данашній брой „Журнала де Деба“
доноси намъ еданъ дописъ изъ Берна, по коме се има

јошть единако надати мирной расправи ове размирице;
Швайцарска, вели тай дописъ, изјавила е готовость, да
ће заробљенике навенбургке поставити у слободу но
подъ тимъ условіемъ, да велике силе склонѣ Прайску,
да се одрече свој права у смотренію Навенбурга, како
бы се на томъ основу могли далъи преговори водити.

„Конституциональ“ јавља да ће прва сѣдница париз-
ки конференција бити 17. Децембра. (Ово се саглаша-
ва са казивањемъ „Пей“-а.)

У Лондону 15. Децембра.

Валкеръ е войску Коста-Риканаца разбјо, разорио е
Гранаду, и прогласио е Рику за главну варошь Никара-
гуе.

„Морнингъ постъ“ забринуо се, да ће енглеско по-
средованъ кодъ Прайске бити безуспѣшно.

У Паризу 15. Децембра.

„Конституциональ“ јавља, да су велике силе већ са
обштите Швайцарской нека предложена, која су већ
добила предварително одобренъ Прайске.

ДАНИЦА

или

КАЛЕНДАРЪ

ЗА 1857. ГОДИНУ

СА

ЮНАЧКИМЪ ПѢСМАМА

Овы е дана изишао изъ Типографіе. Овај календаръ
печатанъ е у највећој величини осмака на финой артии
и садржава у себи: 1) Календаръ съ ващарима. — 2)
Родословіе Свѣтлогъ Кнѣза и светле фамиліе. —
3) Юначке пѣсме, одъ кои у већемъ числу имаде
и то онакови, кое нѣе ни една изъ песмарица Г. Вука
Караѣића извађена него су одъ други страна набављѣне,
и кое су заиста вредне да се печатаю и читаю. — 4)
Песма една. — 5) Судейскій Календаръ за парничаре
кои е свакоме нужданъ знати. — 6) Пловитба дамшица по
свимъ линіјама аустрийскогъ царства и у Београду када
долази и одлази паробродъ у Земунъ и Панчево. — 7)
Течай поштанскій по Срби. — Спробу величине овога
Календара я самъ тако спустио малу цену да бы га мо-
гао сваки добити и имати, ербо самъ у намѣри у бу-
дуће овакови календаръ са Юначкимъ Пѣсмама сваке
године печатати, и нећу жалити у више га табана печатати
на пренумерацию съ најумѣреніомъ цѣномъ.

Цѣна е Даница (календару) 2 гроша а добити се
могу: кодъ г. Велимира Валожиха кнѣжара на варошь-
капів. — кодъ г. Саве Радосављевича и Велимира Радой-
ковића терзія спрѣбу куће Г. И. Гарашанина.

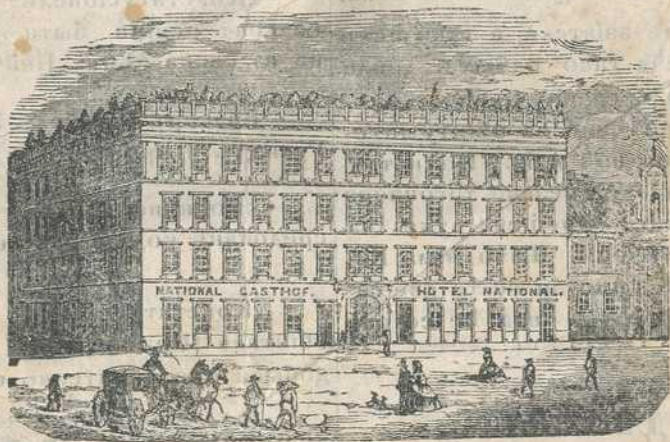
Кои буде имао волю на више комада узети, нека се
съ писмомъ обрати на Прав. Типографію која дбае
одъ стотине десетъ календара вишакъ.

У Београду 18. Децембра 1856.

БОРЪЕ СТАИЊЪ.

Ислужен. Словосл. Пр. Типогр.

О Г Л А С И НАЦИОНАЛЪ - ХОТЕЛ

Подписани имаю честь препоручити гг. путницима и трговцима изъ Србіе свою са сви-ма потребама на најболій начинъ снабдѣвену гостилницу у Бечу, у Леополдштату, подъ и-меномъ „НАЦИОНАЛ-ХОТЕЛЪ“ близу како гвозденогъ пута, што изъ Пеште долази, тако и своіо трговачки пазара. Има преко 200 соба за путнике, кафану, трактеръ са вкуснимъ њлима, и г. г. путници у свему најболѣ и съ најумѣреніомъ цѣномъ быће послужени. У истой гостилници како првоподписаный, тако свагда и погдѣкон одъ млађи говори србскій языкъ.

У Б Е Ч У

МУХЪ И МАБРЪ.

О Б Я В А.

Долеподписани обзнаноємо сва-комъ, кога се тицало буде, да е тр-говина бывша подъ фирмомъ С т е-ф а н њ М. П л а ш и п и л е т о-в и њ у Шабцу, у којой е као братъ и смесникъ Стоянъ М. Плашипилето-вињ участвовао, одъ 13. Децембра текуће 1856. год. прешла на овогъ другогъ подъ фирмомъ СТОЯНЪ М. ПЛАШИПИЛЕТОВИЊЪ. Ко годъ да-кле што одъ постојаше фирме съ подписомъ или по тевтеру тражити или давати има, нека се на долепод-писаногъ на првомъ месту обрати, по-чемъ се онъ свега примая и одгова-рана приміо, а тако исто и сва непо-кретна добра у Смедереву на себе преузео, и брата Стефана у свему го-товимъ новцемъ исплатіо.

У Шабцу 18. Дец. 1856.

СТОЯНЪ М. ПЛАШИПИ-
ЛЕТОВИЊЪ с. р.

СТЕФАНЪ М. ПЛАШИПИ-
ЛЕТОВИЊЪ с. р.

(1—3)

„СРБСКЕ НОВИНЕ“

изилазиће и одъ нове 1857. године. Ви-сокимъ решеніемъ Високославногъ По-печительства Просвештенія дозвољ-но е мени, да њмъ наставимъ тецај, издавајући њ у напредакъ на свою руку и независно. Обявљујући ово почитованой публици србской позивамъ е учтиво на предлагу. „С р б-ске ње Н о в и н е“ изилазити, као што су и године 1855. подъ мо-имъ учредничествомъ изилазиле, три-путъ преко седмице: Вторникомъ, Че-тврткомъ и Суботомъ по подне, а це-на њмъ е: на годину 4 талира, на по-године 2 талира, на четвртъ године 1 талирѣ. Выше што казаће прогласъ, кои ње се овомъ листу приклучити.

У Београду 18. Децембра 1856.

МИЛОШЪ ПОПОВИЊЪ.

(3—3) Како самъ се долеподписаный сада о прошломъ Митрову дну одъ

бывшегъ могъ ортака Ст. Поповиња съ радномъ моіомъ оддвоіо, и сада трговину на моѣ собствено име и за Србію и за Аустрію водимъ: тако д-вляјући ово уедно являмъ, да самъ са-да о Митрову дну на мене приміо и трговину сву бывшу Ђорђа Маркови-ња, кои е збогъ слабости здравља исту оставіо, тако да се сви, кои су досадъ тр-говачка сношенія имали са поменутињ Ђорђемъ Марковињемъ, убудуће, кога се што тицало буде, самномъ самимъ споразумѣти имаю.

У Београду 1. Децембра 1856.

КОСТА МАТИЊЪ
трговачъ

Збогъ празника Рожд-Христова, идућій, последній о-вогод. листъ Шумадинке и-зињи ње 29. тек. месеца.